

TAČKA III

UNIVERZITET CRNE GORE

FILOZOFSKI FAKULTET

VIJEĆU

Odlukom Vijeća Filozofskog fakulteta, br.01-2748 od 09.12.2021. godine, imenovana je Komisija za ocjenu master rada, pod naslovom *Uključivanje djece sa smetnjama i teškoćama u razvoju u javne predškolske ustanove*, kandidatkinje **Vesne Drašković**.

U skladu sa članom 29, stav 1 Pravila studiranja na postdiplomskim studijama, Komisija podnosi sledeći

IZVJEŠTAJ

O MASTER RADU

KRATKI PRIKAZ RADA

Master rad kandidatkinje Vesne Drašković *Uključivanje djece sa smetnjama i teškoćama u razvoju u javne predškolske ustanove*, napisan je na 70 strana, u *Times New Roman* fontu, prored 1,5. Rad je strukturiran u tri tematske cjeline. U okviru prve tematske cjeline *Teorijski okvir rada* detaljno je operacionalizovan koncept: Inkluzivno obrazovanje u predškolskim ustanovama, Djeca sa smenjama i teškoćama u razvoju i Važnost uključivanja djece sa ametnjama i teškoćama u razvoju u redovne vaspitno-obrazovne ustanove dok je u drugoj tematskoj cjelini *Metodološki okvir rada*, razrađen koncept: Problem i predmet istraživanja, Cilj i zadaci istraživanja, Istraživačke hipoteze, Metode, tehnike i instrumenti istraživanja, Uzorak ispitanika i Interpretacija rezultata istraživanja. Nakon objedinjavanja teorijskog i metodološkog dijela rada kandidatkinja je opsežno analizirala empirijsku evidenciju u okviru trećeg poglavlja, pod nazivom, *Zaključak*.

Kandidatkinja Vesna Drašković je svoju teorijsku elaboraciju fokusirane problematike utemeljila u brojnim relevantnim izvorima i publikacijama (ukupno 57 jedinice). Na kraju su prilozi, odnosno instrumenti, funkcionalno operacionalizovani i primijenjeni u ovom istraživanju. Inkluzivno obrazovanje predstavlja proces uključivanja djece sa razvojnim smetnjama u redovne vaspitno-obrazovne ustanove. Smatramo da je važan razlog za inkluziju djece sa poteškoćama u vrtiće, zapravo taj što sva djeca imaju pravo na vaspitanje i obrazovanje koje je bazirano na njihovim individualnim i razvojnim specifičnostima. Kroz ranu inkluziju, djeca sa smetnjama u razvoju, mogu da se kvalitetno obrazuju i postanu članovi zajednice u učionici kroz učešće u aktivnostima, a i da razvijaju pozitivne društvene odnose sa svojim vršnjacima koji se tipično razvijaju (Odom, 2000). Kao glavna ideja inkluzivnog obrazovanja je ta da djeca koja se razvijaju tipično budu modeli djeci sa smetnjama u razvoju. (Bricker, 2000). Djeca sa poteškoćama u razvoju imaju jednaka prava kao i djeca koja bez razvojnih teškoća. Koncept inkluzivnog obrazovanja podrazumijeva uključivanje djece sa smetnjama i teškoćama u razvoju u redovne grupe predškolske ustanove.

U teorijskom dijelu rada kandidatkinja Vesna Drašković, navodi da inkluzivno obrazovanje posljednjih godina zauzima važno mjesto u sistemu predškolskog vaspitanja i obrazovanja. Inkluzija povećava mogućnost uključivanja u društvenu interakciju, koja je važna sama po sebi, a ta interakcija može dovesti do društvenog prihvatanja djece sa smetnjama u razvoju od strane njihovih vršnjaka iz grupe. Kandidatkinja Drašković daje poseban osvrt na istraživanja raznih autora kada je riječ o uključivanju djece sa smetnjama i teškoćama u razvoju u javne predškolske ustanove. Smatra se da djeca iz vrtića imaju neposrednije i pozitivnije stavove prema svojim vršnjacima sa posebnim obrazovnim potrebama u odnosu na učenike osnovnih škola (Boer, Pijl, Minnaert & Post, 2014). Da bi proces inkluzivnog obrazovanja u vaspitno-obrazovnim ustanovama bio što efikasniji, potrebno je da vaspitači imaju pozitivne stavove prema djeci sa smetnjama i teškoćama u razvoju. Stavovi vaspitača prema inkluziji djece sa smetnjama i teškoćama u razvoju zavise od: godina staža, obrazovanja, iskustva u radu i ličnog kontakta sa djecom sa smetnjama i teškoćama u razvoju. Zahtjevi vaspitača takođe su u velikoj mjeri povezani sa radnim uslovima okoline (npr. radno vrijeme, broj djece) (Eynat, Naomi & Batya, 2010). Ohrabrujuće je saznanje da spremnost vaspitača za inkluziju raste ukoliko učestvuju u inkluzivnom programu ustanove ili su imali ranije pozitivno iskustvo. Da bi

se što pozitivnije uticalo na stavove vaspitača prema inkluziji, potrebno je organizovati raznovrsne forme internog i eksternog stručnog usavršavanja. Na taj način vaspitači bi imali mogućnost da se upoznaju bliže sa razvojnim specifičnostima pojedinih razvojnih smetnji. Neka istraživanja su pokazala da nedostaje sistematsko osposobljavanje vaspitača za rad sa djecom sa posebnim obrazovnim potrebama. (Sunko, Rogalj i Živković, 2019; Marić-Jurišin, Klemenović, Marković, 2012).

U dijelu rada, pod nazivom *Metodološke osnove istraživanja*, kandidatkinja Vesna Drašković razvija metodološki koncept rada kroz cjelishodno projektovani cilj i zadatke, a potom i logično, detaljno operacionalizovane hipoteze. U cjelini posmatrano predmet istraživanja su stavovi vaspitača prema uključivanju djece sa smetnjama i teškoćama u razvoju u redovne vaspitno-obrazovne ustanove. Problem istraživanja predstavlja analiza stavova vaspitača prema uključivanju djece sa smetnjama i teškoćama u razvoju. Kandidatkinja Vesna Drašković shodno definisanom cilju i zadacima istraživanja, kao i teorijskim osnovama na kojima se zasniva ovo njeno istraživanje, definiše glavnu i pomoćne naučno-istraživačke hipoteze. Glavna naučno-istraživačka hipoteza glasi: H_g - Vaspitači imaju pozitivne stavove u vezi sa uključivanjem djece sa posebnim obrazovnim potrebama u redovne vaspitno-obrazovne ustanove. Podhipoteze su sljedeće: H₁ Pretpostavlja se da vaspitači nijesu dovoljno edukovani za implementaciju inkluzivnog obrazovanja u predškolskim ustanovama. H₂ - Pretpostavlja se da vaspitači imaju pozitivne stavove prema realizaciji vaspitno-obrazovnog rada sa djecom koja imaju smetnje i teškoće u razvoju. H₃ - Pretpostavlja se da vaspitači imaju pozitivne stavove prema primjeni IROP-a za djecu sa smetnjama i teškoćama u razvoju. H₄ - Pretpostavlja se da vaspitači imaju pozitivne stavove prema saradnji sa roditeljima djece sa smetnjama i teškoćama u razvoju. U radu je primijenjena metoda teorijske analize u cilju razmatranja stavova vaspitača prema uključivanju djece sa smetnjama i razvojnim teškoćama u redovne vaspitno-obrazovne ustanove. Deskriptivno-analitičkom metodom sa kvantitativnog i kvalitativnog aspekta izvršilo se sagledavanje stavova vaspitača prema uključivanju djece sa smetnjama i teškoćama u razvoju u redovne vaspitno-obrazovne ustanove. Provjera postavljenih istraživačkih hipoteza, podrazumijevala je primjenu kvantitativnih i kvalitativnih naučno-istraživačkih metoda. U istraživanju kandidatkinja je koristila anketni upitnik i grupni intervju. Istraživanje je realizovano na uzorku od 120 vaspitača. U skladu sa navedenim

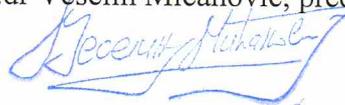
rezultatima, potvrđena je glavna hipoteza kojom se pretpostavilo da vaspitači imaju pozitivne stavove prema uključivanju djece sa smetnjama i teškoćama u razvoju u redovne vaspitno-obrazovne ustanove. Uključivanje djece sa smetnjama i teškoćama u razvoju u redovno obrazovanje priznato je kao ljudsko pravo (Ruijs & Peetsma, 2009) i smatra se da ima koristi za svu djecu. Od suštinskog značaja je da roditelji budu neposredno uključeni u odluke koje se odnose na njihovo dijete sa smetnjama i teškoćama u razvoju. Mnoge porodice ulaze u program sa već uspostavljenim vezama sa specijalistima, službama koje postoje u lokalnoj zajednici, pa mogu da predstavljaju značajan izvor podataka za vrtić i druge porodice.

ZAVRŠNA OCJENA RADA

Imajući u vidu navedenu argumentaciju koja svjedoči o kvalitetu, relevantnosti, svrsishodnosti, inovativnosti master rada kandidatkinje **Vesne Drašković**, na temu koja je izuzetno aktuelna i značajna, Komisija je pozitivno ocijenila rad, te predlaže Vijeću Filozofskog fakulteta da usvoji Izvještaj i odobri javnu odbranu master teze, pod nazivom, ***Uključivanje djece sa smetnjama i teškoćama u razvoju u javne predškolske ustanove.***

KOMISIJA

Prof.dr Veselin Mićanović, predsjednik

Prof.dr Nada Šakotić, mentor

Prof.dr Biljana Maslovaric, član

UNIVERZITET CRNE GORE
FILOZOFSKI FAKULTET
NIKŠIĆ

PRIMLJENO:	10. 01. 2023		
ORG. JED.	BR. OJ	PRILOG	VRJEDNOST
01	26		

UNIVERZITET CRNE GORE

FILOZOFSKI FAKULTET

VIJEĆU

Odlukom Vijeća Filozofskog fakulteta, br.01-2756 od 09.12.2021. godine, imenovana je Komisija za ocjenu master rada, pod naslovom ***Pomoć i podrška djeci iz spektra autizma u prvom ciklusu osnovne škole***, kandidatkinje **Katarine Zeković**.

U skladu sa članom 29, stav 1 Pravila studiranja na postdiplomskim studijama, Komisija podnosi sledeći

IZVJEŠTAJ

O MASTER RADU

KRATKI PRIKAZ RADA

Master rad kandidatkinje Katarine Zeković, ***Pomoć i podrška djeci iz spektra autizma u prvom ciklusu osnovne škole***, napisan je na 74 strane, u *Times New Roman* fontu, prored 1,5. Rad je strukturiran u pet tematskih cjelina. U okviru prve tematske cjeline *Teorijski pristup* detaljno je operacionalizovan koncept: Autizam i karakteristike djece sa autizmom, Komunikacija djece sa smetnjama iz spektra autizma, Socijalna interakcija djece sa smetnjama iz spektra autizma, Problemi u učenju kod djece sa smetnjama iz spektra autizma, Stereotipija, ograničeni interesi i aktivnosti djece sa poremećajima iz spektra autizma, dok je u drugoj tematskoj cjelini, *Inkluzija djece s poremećajima iz spektra autizma u prvom ciklusu osnovne škole* su razrađeni; Oblici pomoći i podrške djeci sa smetnjama iz spektra autizma u prvom ciklusu obrazovanja. *Metodološki pristup* ,ima razrađen koncept: Problem i predmet istraživanja, Cilj i zadaci istraživanja, Istraživačke hipoteze, Metode, tehnike i instrumenti istraživanja, Uzorak ispitanika i Interpretacija rezultata istraživanja. Nakon objedinjavanja teorijskog i metodološkog

dijela rada kandidatkinja je opsežno analizirala empirijsku evidenciju u okviru trećeg poglavlja, pod nazivom, *Zaključak*.

Kandidatkinja Katarina Zeković, je svoju teorijsku elaboraciju fokusirane problematike utemeljila u brojnim relevantnim izvorima i publikacijama (ukupno 30 jedinice). Na kraju su prilozi, odnosno instrumenti, funkcionalno operacionalizovani i primijenjeni u ovom istraživanju. Posljednjih decenija se intenzivno govorilo o autizmu a posebno o razlozima koji dovode do ovih pormećaja. Ono što znamo jeste da se poremećaji iz spektra autizma javljaju veoma rano, tako da je nemoguće ne razmišljati o osposobljavanju i jačanju kapaciteta djece sa navedenim poteškoćama. Neizostavan korak u odgajanju svakog djeteta jeste obrazovanje i polazak u vaspitno-obrazovne institucije, pa tako i za djecu sa autizmom. Svrsishodno sprovodeje inkluzije u obrazovnom sistemu svakako jeste zahtjevan i izazovan proces i podrazumijeva proučavanje, identifikaciju ali i adekvatnu primjenu mehanizama za uspješno školovanje djece sa određenim poteškoćama, a čini se da je autizam među najzahtjevnijim područjima inkluzije.

U teorijskom dijelu rada kandidatkinja Katarina Zeković, navodi da autizam spada u pervazivne neurorazvojne poremećaje i većinom se javlja vrlo rano, pri rođenju djeteta ili u prvih nekoliko godina života. Poremećaji zahvataju gotovo sve psihičke funkcije, i manifestuje se tokom cijelog života. Sva područja nervnog sistema (posebno kada govorimo o središnjem nervnom sistemu) bivaju zahvaćena. Tako možemo govoriti o poremećajima na emotivnom, motoričkom, perceptivnom i socijalnom području. Autizam karakterišu razni poremećaji u ponašanju a posebno se ističu oštećenja i poremećaji komunikacije, socijalnih interakcija i aktivne participacije u socijalnom okruženju i ta oštećenja su kvalitativna. Osim toga, upečatljivo je i stereotipno ponašanje koje se ponavlja a uz to i ograničeni interesi koji dovode do netipičnih aktivnosti.

Kandidatkinja Zeković daje poseban osvrt na istraživanja raznih autora kada je riječ o pomoći i podršci djeci iz spektra autizma u prvom ciklusu osnovne škole. Nekoliko istraživanja privlači pažnju kada je u pitanju tok i prognoza života osoba sa autizmom i njihove integracije u društvu. Najzapaženija studija o tome je ona koju je realizovao Lotter (1982; prema Bujas-Petković, Frey Škrinjar i sar., 2010). U toj studiji je integrisano i analizirano 25 istraživanja a praćeno je oko 1000 djece i omladinaca starosti

od 9 do 20 godina. Lotter dolazi do zaključka da od 62 do 74 % djece sa autizmom ima lošu prognozu i da takve osobe ostaju trajno hendikepirane i uglavnom zavise o tuđoj pomoći, dok za 5 do 17 % osoba s autizmom ističe dobru prognozu i tvrdi da te osobe žive normalnim ili donekle normalnim životom.

U dijelu rada, pod nazivom *Metodološke osnove istraživanja*, kandidatkinja Katarina Zeković, razvija metodološki koncept rada kroz cjelishodno projektovani cilj i zadatke, a potom i logično, detaljno operacionalizovane hipoteze. U cjelini posmatrano predmet istraživanja je pomoć i podrška djeci sa smetnjama iz spektra autizma u I ciklusu osnovne škole. Kandidatkinja Zeković navodi da je položaj djece sa autizmom u redovnim vaspitno obrazovnim ustanovama znatno bolji u odnosu na raniji period, ali postoji još mnogo načina da školovanje djece sa autizmom bude puno bolje i kvalitetnije, svrha ovog istraživanja je da se dođe do saznanja o kvalitetu pomoći i podrške koju dobijaju djeca sa smetnjama iz spektra autizma u I ciklusu osnovne škole, kao i da se ukaže na eventualne prepreke sa kojima se suočavamo u postojećoj školskoj praksi. Cilj istraživanja u ovom radu je da se utvrdi koji vid pomoći i podrške dobijaju djeca sa smetnjama iz spektra autizma u I ciklusu osnovne škole. Imajući u vidu prethodna istraživanja na osnovu kojih je kolegistica Zeković definisala cilj i zadatke, definisane su i hipoteze istraživanja, glavna i četiri pomoćne. Glavna hipoteza glasi: *Pretpostavlja se da djeca sa smetnjama iz spektra autizma u I ciklusu osnovne škole dobijaju pomoć i podršku u vidu IROP-a (individualni razvojni obrazovni plan) i u vidu asistenata u nastavi*. Uzorak istraživanja (N=64) sačinjavaju 5 uzoračkih grupa a to su učenici sa autizmom i bez autizma, stručni saradnici, učitelji i roditelji. Deskriptivna metoda je odabrana u skladu sa ciljem i zadacima, kao i hipotezom. U skladu sa navedenim rezultatima, potvrđena je glavna hipoteza time što su ispitanici u najvećem broju potvrdili praksu izrade IROP-a ali i prisustvo asistenata u procesu nastave. Kandidatkinja Zeković u svom istraživanju zaključuje da bi postigli vaspitno - obrazovne ishode nastavnici i pedagoško psihološka služba u školi bi trebali poznavati specifične teškoće učenika, specifične metode i postupke nastavnog rada sa djecom sa smetnjama iz spektra autizma. Individualni razvojni obrazovni program mora biti osmišljen za svako dijete sa smetnjama iz spektra autizma pojedinačno, mora biti prilagodljiv dječijim mogućnostima (smanjivanje dubine i širine programskih sadržaja). Nivo usvajanja nastavnih sadržaja treba da ima vremensku

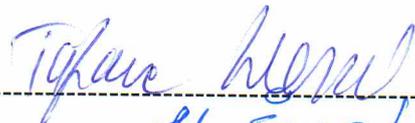
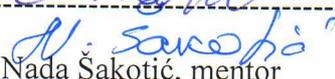
dimenziju, izbor odgovarajućih metoda, oblika rada i nastavnih sredstava. Primjenom adekvatnih metoda razvijaju se mnoge sposobnosti: intelektualne, senzorne, motorne, socijalne i druge. Pored navedenog djeci sa smetnjama iz spektra autizma neohodno je obezbijediti pomoć i podršku u vidu asistenta u nastavi.

ZAVRŠNA OCJENA RADA

Imajući u vidu navedenu argumentaciju koja svjedoči o kvalitetu, relevantnosti, svrsishodnosti, inovativnosti master rada kandidatkinje **Katarine Zeković**, na temu koja je izuzetno aktuelna i značajna, Komisija je pozitivno ocijenila rad, te predlaže Vijeću Filozofskog fakulteta da usvoji Izvještaj i odobri javnu odbranu master teze, pod nazivom ***Pomoć i podrška djeci iz spektra autizma u prvom ciklusu osnovne škole.***

KOMISIJA

Prof.dr Tatjana Novović, predsjednik

Prof.dr Nada Šakotić, mentor

Prof.dr Dijana Vučković, član

UNIVERZITET CRNE GORE
FILOZOFSKI FAKULTET
NIKŠIĆ

PRIMLJENO	10.01.2025.		
ORG. JED.	BROJ	PRILOG	VRJEDNOST
01	27		

UNIVERZITET CRNE GORE

FILOZOFSKI FAKULTET

VIJEĆU

Odlukom Vijeća Filozofskog fakulteta, br.01-2645 od 29.11.2021. godine, imenovana je Komisija za ocjenu master rada, pod naslovom *Uloga učitelja u implementaciji individualnog razvojno-obrazovnog programa*, kandidatkinje **Milice Savić**.

U skladu sa članom 29, stav 1 Pravila studiranja na postdiplomskim studijama, Komisija podnosi sledeći

IZVJEŠTAJ

O MASTER RADU

KRATKI PRIKAZ RADA

Master rad kandidatkinje Milice Savić, *Uloga učitelja u implementaciji individualnog razvojno-obrazovnog programa*, napisan je na 81 strani, u *Times New Roman* fontu, prored 1,5. Rad je strukturiran u tri tematske cjeline. U okviru prve tematske cjeline *Teorijski okvir* detaljno je operacionalizovan koncept: Individualno razvojno-obrazovnog-plana, Aktivnosti učitelja u implementaciji individualnog razvojno-obrazovnog plana i Vrste individualnog razvojno-obrazovnog plana, dok je u drugoj tematskoj cjelini *Metodološki dio*, ima razrađen koncept: Problem i predmet istraživanja, Cilj i zadaci istraživanja, Istraživačke hipoteze, Metode, tehnike i instrumenti istraživanja, Uzorak ispitanika i Interpretacija rezultata istraživanja. Nakon objedinjavanja teorijskog i metodološkog dijela rada kandidatkinja je opsežno analizirala empirijsku evidenciju u okviru trećeg poglavlja, pod nazivom, *Zaključak*.

Kandidatkinja Milica Savić, je svoju teorijsku elaboraciju fokusirane problematike utemeljila u brojnim relevantnim izvorima i publikacijama (ukupno 41

jedinica). Na kraju su prilozi, odnosno instrumenti, funkcionalno operacionalizovani i primijenjeni u ovom istraživanju. Da bi se učenici s posebnim obrazovnim potrebama na adekvatniji način uključili u redovni nastavni proces, neophodno je upotrebljavati određene didaktičko-metodičke postupke, koji su usklađeni sa očuvanim potencijalima učenika (Dulčić, 2003). U kontekstu pružanja pomoći i podrške učenicima s posebnim obrazovnim potrebama, izrađuje se individualni razvojno-obrazovni plan.

U teorijskom dijelu rada kandidatkinja Milica Savić, navodi da učitelj ima značajnu ulogu u procesu implementacije individualnog razvojno-obrazovnog plana. On u saradnji s pedagoško-psihološkom službom, defektologom, roditeljima, a često i asistentima, implementira individualni razvojno-obrazovni plan. Akteri u obrazovanju moraju se pozabaviti ne samo postulatom jednakih mogućnosti, već i omogućavanjem obrazovne pravde za sve (Bellmann & Merkens 2019). Zato je važno da učitelji kreiraju stimulatívne uslove za sprovođenje IROP-a. Pomak s tradicionalnog modela ka individualizovanom učenju, kao odgovor na heterogenost, nudi polaznu tačku za obrazovnu jednakost u školskom kontekstu (Bondie, Dahnke & Zusho 2019). Ciljevi u individualnom razvojno-obrazovnom planu prilagođeni su potrebama učenika s posebnim obrazovnim potrebama. Didaktički pristup učitelja u implementaciji IROP-a zavisi od individualnih zahtjeva (Strobel et al. 2007). Od vitalnog značaja je da učitelj svojim maksimalnim angažmanom doprinese razvoju inkluzivne prakse.

Kandidatkinja Savić daje poseban osvrt na istraživanja raznih autora kada je riječ o ulozi učitelja u implementaciji individualnog razvojno-obrazovnog programa. Ukoliko učitelj primijeti da neki učenik ne savladava uspješno nastavne sadržaje, on planira izradu pedagoškog profila učenika. Pedagoški profil jedan je od osnovnih faktora koji utiču na kvalitet samog IROP-a. Ako je učitelj na adekvatan način izradio pedagoški profil, on mora da prikupi sve potrebne informacije o učeniku. Da bi se učeniku pružila valjana podrška, potrebno je prikupiti sve relevantne podatke o njemu, opisati funkcionisanje učenika u školskom kontekstu i na temelju svega izraditi pedagoški profil (Mrše i Jerotijević 2012). Individualizovani pristup nastavnom procesu edukacioni je pristup koji uzima u obzir šta jedan učenik unosi u taj proces. Ovakav pristup nastavnom procesu bazira se na pretpostavci da ne postoje dva učenika koja ulaze u edukacionu aktivnost na isti način. Učenici u nastavni proces unose svoje sposobnosti (senzorne, intelektualne i

motoričke), iskustva, stavove, vještine, interesovanja, stil učenja i dr. (Milić 2016). Kandidatkinja Savić navodi da je razumijevanje individualnih osobina učenika kamen je temeljac efikasnog nastavnog procesa. U pedagoško-psihološkoj literaturi prve polovine 20. vijeka brojni su pokreti i teoretičari koji su zastupali ideju individualizovanog pristupa nastavnom procesu. Definišući pitanje aktivizacije učenika u nastavnom procesu, koji je baziran na dimenzijama individualnosti djeteta, američki pedagog Džon Djuji ističe: „Umjesto nametanja imamo izražavanje i kultivisanje individualnosti; umjesto spoljnje discipline imamo slobodnu aktivnost; umjesto učenja iz tekstova i od učitelja, imamo učenje kroz iskustvo, umjesto izolovanih vještina i tehnika stečenih putem drilovanja, imamo sticanje vještina i tehnika kao sredstava za ostvarenje ciljeva koji imaju neposredni životni smisao; umjesto pripremanja za dalju ili blažu budućnost, imamo stvaranje mogućnosti u sadašnjem trenutku života; umjesto upoznavanja sa statičnim ciljevima i gradivom, imamo suočavanje sa svijetom koji se mijenja“ (Djuji 1963: 19–20).

U dijelu rada, pod nazivom *Metodološke osnove istraživanja*, kandidatkinja Milica Savić, razvija metodološki koncept rada kroz cjelishodno projektovani cilj i zadatke, a potom i logično, detaljno operacionalizovane hipoteze. U cjelini posmatrano predmet istraživanja predstavljaju iskustveni stavovi učitelja prema implementaciji individualnog razvojno-obrazovnog plana. Glavna hipoteza je postavljena da pretpostavlja da učitelji imaju pozitivne iskustvene stavove prema implementaciji individualnog razvojno-obrazovnog plana. Istraživanje je realizovano na uzorku od 150 učitelja. Dobijeni rezultati pokazali su da učitelji: Na adekvatan način pristupaju realizaciji nastavnih sadržaja utvrđenih individualnim razvojno-obrazovnim planom, izrađuju didaktičke materijale i druga pomagala u procesu implementacije individualnog razvojno-obrazovnog plana, saraduju sa stručnjacima iz oblasti inkluzivnog obrazovanja u procesu implementacije individualnog razvojno-obrazovnog plana, saraduju sa asistentima u procesu implementacije individualnog razvojno-obrazovnog plana i saraduju s roditeljima u procesu implementacije individualnog razvojno-obrazovnog plana.

Shodno navedenom, kandidatkinja Milica Savić je u svom istraživanju potvrdila sporedne hipoteze, a time i glavnu hipotezu, kojom se pretpostavilo da učitelji imaju

pozitivne iskustvene stavove prema implementaciji individualnog razvojno-obrazovnog plana. Ovim istraživanjem je istaknuta uloga učitelja u procesu implementacije individualnog razvojno-obrazovnog plana.

ZAVRŠNA OCJENA RADA

Imajući u vidu navedenu argumentaciju koja svjedoči o kvalitetu, relevantnosti, svrsishodnosti, inovativnosti master rada kandidatkinje **Milice Savić**, na temu koja je izuzetno aktuelna i značajna, Komisija je pozitivno ocijenila rad, te predlaže Vijeću Filozofskog fakulteta da usvoji Izvještaj i odobri javnu odbranu master teze, pod nazivom *Uloga učitelja u implementaciji individualnog razvojno-obrazovnog programa*.

KOMISIJA
Prof.dr Dijana Vučković, predsjednik

Prof.dr Nada Šakotić, mentor

Prof.dr Veselin Mićanović, član

UNIVERZITET CRNE GORE
FILOZOFSKI FAKULTET
NIKŠIĆ

PROJEKAT			
10.01.2025.			
ORG. JED.	BROJ	PRILOG	VRJEDNOST
01	24		